

Керівні Принципи Візії 2000: Біблійні Студії

СТУДІЯ 2 Парафія і Благочиння

Укладено о. Андрієм Ярмусем,
Відділ Місій і Освіти, УПЦК
Вінніпег, 2002

ПЕРЕДМОВА

У липні 2000 року Двадцятий Собор Української Православної Церкви в Канаді прийняв низку резолюцій, об'єднаних під заголовком "Візія 2000". Ці резолюції охоплюють сфери духовного відродження, виховного розвитку, ефективної комунікації та повноважного управління; вони дали УПЦК директиви, що трактують внутрішнє життя особи, наші зв'язки з іншими Православними Церквами, наші ширші стосунки з суспільством.

Ці резолюції мають основою збірку "Керівних Принципів"; Принципи описують фундаментальні Православні вчення про суть земної подорожі людини, а також вчення про Церкву, у якій ми покликані реалізувати цей шлях. Ця серія Біблійних Студій має на меті дати можливість кращого ознайомлення з "Керівними Принципами", які формували "Візію 2000". Надіємося, що така ініціатива буде корисною всім, хто продовжує свою духовну подорож, своє життя у Святій Українській Православній Церкві в Канаді.

Ієрей Андрій Ярмусь, Вінніпег, 2002

Керівні Принципи 'Візії 2000': Біблійні Студії

СТУДІЯ 2. Парафія і Благочиння

- 2.1 Ключовим елементом образу Божого в людині є те, що вона створена особистою зі здібністю і потребою взаємовідносин ("спілкування") з іншими людьми.
- 2.2 Ми зростаємо у подібності до Бога (знаходячи через це внутрішню самореалізацію) не як ізольовані індивідууми, а у взаємозв'язку з іншими особами. Парафія є міжособистісною спільнотою, установленою Богом для людей, щоб разом здійснювали шлях зростання у подобі Божій.
- 2.3 Чим більше особа наближається до Бога, тим більше вона зближується зі своїми братами і сестрами по вірі. Подібно, взаємоповага, любов і солідарність між членами парафії є конкретним вираженням любові кожної особи до Бога.
- 2.4 Парафія завжди повинна усвідомлювати два аспекти свого життя: внутрішній, праця з існуючими членами парафії, і зовнішній, праця з тими, хто поза парафією потребує допомоги (напр. ті, хто шукає за духовністю, вбогі, особи відторгнені суспільством).
- 2.5 Парафія повинна також бути свідомою взаємозалежності між священством і мирянами. Щоб функціонувати повно, християнській спільноті потрібна активна участь як священства, так і мирян у всіх аспектах її життя, у першу чергу літургічного.
- 2.6 У парафії, рівно ж, існує взаємозалежність віри і культури. Зокрема, у наших парафіях, це взаємозалежність між Православ'ям та українською культурною спадщиною.

2.1 Ключовим елементом образу Божого в людині є те, що вона створена особистістю зі здібністю і потребою взаємовідносин ("спілкування") з іншими людьми

Історія Творіння у книзі Буття показує, що ми не були створені для ізолюваного життя:

Буття 2:18

Одне з Біблійних імен лукавого - "Той, що непокоїть" або "Той, що розділяє". Його основне зайняття – руйнувати взаємовідносини між людьми. Лукавий чинить це, бо знає, що ми дійсно повністю реалізовані, коли перебуваємо у взаємозв'язку з іншими.

Ті "інші", з якими ми повинні мати взаємовідносини, це: 1.) інші людські істоти і 2.) Бог. Коли Ісуса запитують, яка найбільша заповідь - замість того, щоб підкреслити одну із Десяти Заповідей, Він виділяє "Дві Головні Заповіді":

Матвій 22:37-40

Примітка: *Попередньо зустрічаємо ці дві заповіді у Старому Заповіті: у книгах Повторення Закону та Левит. Однак, вони не появляються як "сукупність" двох заповідей. Лише Ісус представляє їх разом.*

"Любов", про яку йде мова у 'Двох Головних Заповідях', йде даліше понад почуття чи добрі думки. Любов до Бога і ближнього повинна виражатися активно, регулярно і постійно. Це любов, яка

здійснюється (яка "стає реальністю") у контексті фактичних людських взаємовідносин. Тільки в такий спосіб реалізуємо себе у нашому духовному житті, а отже й загалом у нашому житті.

2.2 Ми зростаємо у подібності до Бога (знаходячи через це внутрішню самореалізацію) не як ізольовані індивідууми ...

У першій частині цих студій ми навчилися, що людська істота була створена на образ і подобу Божу. Знаємо, що Бог існує як "спільність" Отця, Сина і Святого Духа. Цей взаємозв'язок описують як "спільність" - "спільна єдність" взаємної любові, поваги і служіння. Важливий елемент образу Божого в нас – те, що і ми також є створені, щоб існувати у спільності з іншими особами.

Такі взаємозв'язки забезпечують нам контекст до зростання у подобі Божій (обоження), про що йшлося у першій частині цих студій. Щоб бути

подібними до Бога, і нам також потрібно виховувати свою здібність "спілкування" з іншими. Хоча кожен з нас повинен набути Божу ласку спасіння для себе самих, ми не спасаємося самі.

Ісус говорить про цей найважливіший шлях відносин з іншими у Своїй молитві до Отця перед Стражданнями і Хресною смертю, названій "Архиєрейською". Цю довгу молитву знаходимо у розповіді Євангелиста Івана про Таємну Вечерю. У молитві читаємо наступне:

Іван 17:20-23

Контекстом нашого духовного зростання є парафія. Парафія – спільнота індивідуумів-однорідців, які стають супутниками на Шляху Християнського Життя. Найбільше благо здорової парафії – коли її члени віддають себе Христові, Який здатен "об'єднати" спільноту.

Кожна парафія досвідчує розходження в думках між своїми

членами. Деякі члени будуть мати між собою тісніші зв'язки. Однак, вищою від цього всього повинна бути загальна повна відданість усіх Христові та Його Дорозі. Завдяки цій відданості, як якореві, усі суперечності й потенційні точки розділу можуть бути урегульовані без шкоди для парафіяльної спільноти.

Парафії, що носять шрами глибоких внутрішніх поділів та баталій, можуть знайти добре скерування у словах Св. Йоана Золотоустого,

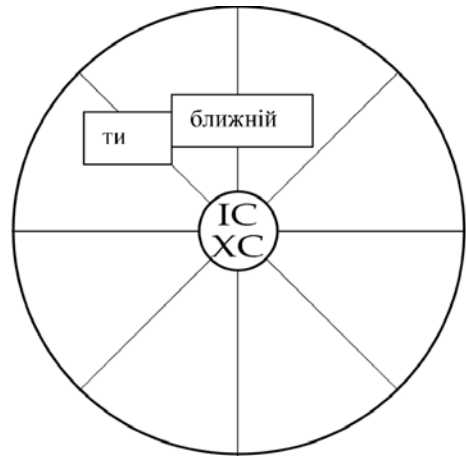
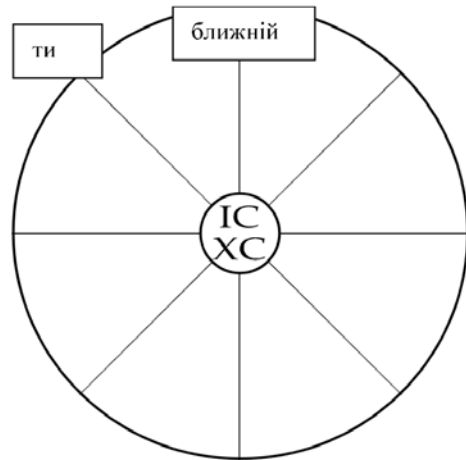
який вчить, що найнадійніший спосіб цілковито знищити свого ворога – це зробити його другом.

2.3 Чим більше особа наближається до Бога, тим більше вона зближується зі своїми братами і сестрами по вірі.

Вже було сказано, як християни ми можемо зобразити свої стосунки з іншими у вигляді кола, у центрі якого – Христос.

Більше зближаємося до центру, Христа – більш близькими стаємо з іншими “спицями” колеса, тобто з іншими мандрівниками на нашій дорозі. Подібно, чим ближчими стаємо до інших – тим ближчими до Христа.

Святий Апостол і Євангелист Іван у своєму другому посланні попереджає: не можемо казати, що любимо Бога, що ми "добрі християни", якщо в той самий час носимо в серці ворожість до іншої особи.

1 Івана 4:20-21

Наша любов до Христа повинна природньо приводити нас до

бажання дружніх стосунків з іншими людьми.

2.4 Парафія завжди повинна усвідомлювати два аспекти свого життя: внутрішній, праця з існуючими членами парафії, і зовнішній, праця з тими, хто потребує допомоги поза парафією ...

Як і людина, парафія має внутрішнє і зовнішнє життя. Внутрішнє життя парафії включає справи адміністрації та духовної опіки своїх членів через літургійні відправи, навчання, пастирську діяльність. Здорове внутрішнє життя суттєво необхідне для зросту і процвітання парафії.

У Книзі Буття, розділ 18, знаходимо історію відвідин Авраама (ще називаного на той час "Аврамом") Богом у вигляді трьох людей (Знак Пресвятої Трійці). Аврам вітає і пригощає їх. Виявляється, що ці троє людей є ангелами, які символічно представляють Самого

Бога. Як вдяка за гостинність Аврамові обіцяно, що він матиме сина, незважаючи на свій похилий вік та старість дружини Сари, а також обіцяно, що він стане батьком багатьох народів (і тому Господь міняє його ім'я: "Авраам", що означає "батько багатьох"). Авраам стає праотцем ізраїльського народу. З Ізраїлю походить Месія. А через Месію спасуться і прославляться усі народи.

У Бутті 18:9 Господь виявляє, що Авраам і його нащадки будуть по-особливому благословенні, бо вони слідуєть Господнім заповідям:

Буття 18:18,19

Кожна парафіяльна спільнота - "дім Божий". Грецьке слово на означення "церкви" (як споруди, у якій люди збираються на богослужіння) буквально означає "дім". Вкрай необхідно, щоб внутрішнє життя парафіяльного "дому" велося згідно

Божих заповідей і приписів. Господь призначив нам один Шлях, і коли парафія буде слідувати цією Дорогою, вона зможе отримати благословення доброї життєвості та зросту.

У своєму першому соборному Посланні Апостол Петро нагадує нам, що не ми живемо вартостями цього тлінного світу (вони повинні

бути чужими для нас як християн), радше ми слідуємо Божим шляхом праведності:

1 Петра 2:11

Зовнішнє життя парафії включає відносини з іншими парафіями, з керівництвом єпархії та національної Церкви, з суспільством. Наше зовнішнє життя – важливе, тому що це простір, де ми “крокуємо шляхом” вірності християнина. Нам легко сказати, що ми любимо Бога і слідуємо Його

науці. Але чи правдиві ці слова, чи ні, те виявиться у наших вчинках.

Дійсно Христо-центричне життя парафії обов'язково включає діяльність зовнішню, поза межами локальної парафіяльної спільноти. І це віддзеркалює слова нашого Господа у Нагірній Проповіді:

Матвій 5:14,15

Зовнішня діяльність парафії може включати підтримку єпархіальних або загально церковних ініціатив, зовнішню діяльність у локальній спільноті, місіонерську працю, підтримку глобального місіонерства і широкомасштабних проектів, діяльність, скеровану на відпадаючих членів спільноти.

Деякі парафіяни неохоче погоджуються на взаємовідносини із ширшою соціальною спільнотою, побоюючись, що такі стосунки з особами "з-поза парафії" ставитиме під загрозу авторитет парафіяльної спільноти. Такі особи можуть знайти зручне і сильне повчання у Посланні Ап. Павла до Євреїв:

(див. ст. 7)

До Євреїв 13:2

Примітка: Розглядаючи ці слова Ап. Павла, пригадайте уривок зі Старого Заповіту про гостинність Авраама, що його ми упоминали перед цим.

2.5 Парафія повинна також бути свідомою взаємозалежності між священством і мирянами...

У внутрішньому житті Церкви існує суттєва взаємозалежність священства і мирян.

Поняття "миряни" походить від грецького "λαος" із значенням

"народ". "Миряни" - це "Народ Божий". Це відображається у словах першого послання Святого Апостола Петра:

1 Петра 2:9

У найвужчому значенні термін "миряни" стосується усіх вірних, як висвячених, так і невисвячених.

Поняття "священство, клірики" походить від грецького "κλήρος", що означає "жереб". У Діях 1:15-26

читаємо, що заміну на місце Юди, одного із Дванадцяти Апостолів було знайдено через кидання жеребків.

Дії 1:26

"Священство" – люди вибрані Богом, Його вірні, покликані служити у справі повчання, пастирської опіки, здійснення Літургії і управління.

У Церкві священство і миряни вважаються взаємозалежними один від одного у своїй діяльності і функціях. Так наприклад, священник

сам один не може служити Божественну Літургію, так само і миряни не можуть служити її без священника. Це повчання виразно розгорнуте у першому посланні Ап. Павла до Коринтян:

1 Коринтян 12:21

1 Коринтян 12:26, 27

Радше, аніж сприймати священство і мирян як різні частини Церкви, кожен зі своєю окремою метою і працею, на них слід дивитися як на

взаємодоповнюючі складники. Сума відношення 'священство-миряни' – більша, аніж просто сума цих двох частин.

2.6 У парафії, рівно ж, існує взаємозалежність віри і культури.

Якщо б Ви мали нагоду відвідати історично Православні держави, Україну, Грецію, Сербію і т.п., Ви б знайшли, що "дух" кожної країни трохи відмінний. Той самий дух, хоч і в меншій мірі, можна відчути, якщо

відвідати парафії різних Православних юрисдикцій тут у Північній Америці.

Як люди віруючі ми не живемо у вакуумі. Нам потрібен засіб, щоб виразити свою віру в щоденному

житті. Цей засіб, або ж, точніше сказати, “посудина”, якою ми ‘живемо’ своєю вірою - це наша культурна (чи національна)

ідентичність. Біблія навчає нас, що ми покликані служити Богові індивідуально як особистості, а також як складова нації:

Ісаія 60:12

Псалом 46:10

Псалом 67:4

Оскільки Церква є Тілом Христовим - вона вічна і буде існувати у Царстві Божому, навіть коли зникнуть усі нації і королівства. Однак у цьому житті, культурний контекст, у якому перебуває Церква, дає їй можливість існування і голосу у цій культурі. Культурна ідентичність народу – знаряддя, за допомогою якого сприймається Віра і реалізується у конкретний спосіб.

Ми сказали б, що культура, у свою чергу, знаходить своє повніше вираження лише тоді, коли вона оформлена і живлена Вірою. Приклад войовничо атеїстичного СРСР у 20-му столітті є виразним

доказом того, що культура без віри дає тільки плоди знеособлення, репресії і депресії. Подібно, у нашому ж суспільстві бачимо: оскільки Бог і далі винесений поза рамки нашої національної свідомості, ми все більше і більше досвідчуємо насилля, розрив відносин, депресію і нервозність.

Культурним контекстом нашої віри в Українській Православній Церкві Канади є культурне середовище українського народу. На теренах нашої Батьківщини православна віра існувала з часів Нового Заповіту. У своєму посланні до Колосян Ап. Павло вчить, що у

християнському житті " нема ані гелена, ані юдея, обрізання та не обрізання, варвара, скита, раба, вільного, - але все та в усьому Христос ." (Кол. 3:11) згадані у цьому уривку скити – це предки українського народу. Нашим є той нарід, що чув проповідь Доброї Новини впродовж двох тисячоліть.

Ця довговічна спадщина витримала випробування часом у важких та мирних моментах історії. Протягом століть ми зібрали величезний хор святих, які предстоять перед престолом Всевишнього і моляться за всіх нас і за кожного зокрема. Наша українська православна спадщина дає нам багатоліку

галерею моделей, як жити свою віру сьогодні. Це надбання є скарбом, з якого ми можемо бути гордими і яким можемо поділитися з усіма, хто має бажання мати одну з наших парафій своїм домом. Навіть якщо такі люди не будуть українцями за походженням, вони можуть стати синами і дочками духовної спадщини, що нею є Українська Православна традиція. Важливим є те, що ми не дозволимо, щоб ця спадщина стала перешкодою тим, хто приходить до нас, щоб це насліддя стало вище від Віри. Наша спадщина прославляє і виражає Віру, яка спасе нас.